

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN HỒNG HOAN

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC THU BẢO HIỂM XÃ HỘI
KHỞI DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN QUẾ VÕ - TỈNH BẮC NINH**

Chuyên ngành: **QUẢN LÝ KINH TẾ**

Mã số: **60.34.01**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
QUẢN LÝ KINH TẾ**

Người hướng dẫn khoa học: **TS TRẦN VĂN TÚY**

Thái Nguyên – 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn kinh tế này do chính tôi nghiên cứu và thực hiện. Các thông tin, số liệu được sử dụng trong Luận văn là hoàn toàn chính xác và có nguồn gốc rõ ràng.

Học Viên

Nguyễn Hồng Hoan

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin gửi lòng biết ơn sâu sắc tới thầy giáo hướng dẫn tôi, TS Trần Văn Túy, người đã tận tình hướng dẫn và cho tôi những ý kiến định hướng quý báu giúp tôi thực hiện Luận văn.

Tôi gửi lời cảm ơn tới các thầy giáo, cô giáo trong phòng Quản lý Đào tạo sau đại học, các thầy giáo, cô giáo và toàn thể cán bộ Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã dìu dắt tôi, truyền đạt cho tôi những kiến thức quý báu, những kiến thức rất bổ ích để tôi áp dụng trong thực tiễn cũng như trong quá trình hoàn thiện Luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới BHXH tỉnh Bắc Ninh, BHXH huyện Quế Võ đã tạo điều kiện cho tôi được đi học để nâng cao trình độ, động viên khích lệ và cung cấp cho tôi những số liệu quý báu để hoàn thiện Luận văn này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới UBND huyện Quế Võ, Phòng Thống kê huyện Quế Võ, Phòng Lao động Thương Binh và Xã hội huyện Quế Võ, Chi Cục thuế Quế Võ, Liên Đoàn Lao động huyện Quế Võ, BHXH huyện Yên Phong đã cung cấp những số liệu quý báu giúp tôi hoàn thiện Luận văn.

Tôi xin gửi lời biết ơn đến gia đình, bạn bè đã động viên, khích lệ và ủng hộ trong suốt quá trình học tập vừa qua.

Tôi xin hứa sẽ đem những kiến thức mà tôi đã học để xây dựng gia đình, xây dựng quê hương, đất nước.

Học viên
Nguyễn Hồng Hoan

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục chữ viết tắt	iv
Danh mục các bảng	v
Danh mục các biểu đồ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp mới của Luận văn.....	3
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1: TỔNG QUAN VỀ BẢO HIỂM XÃ HỘI VÀ CÔNG TÁC THU BẢO HIỂM XÃ HỘI	5
1.1. Những vấn đề cơ bản về bảo hiểm xã hội, công tác thu bảo hiểm xã hội, doanh nghiệp ngoài quốc doanh.....	5
1.1.1 Khái niệm và bản chất của bảo hiểm xã hội	5
1.1.2. Vai trò của bảo hiểm xã hội	9
1.1.3. Công tác thu bảo hiểm xã hội.....	9
1.1.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác thu bảo hiểm xã hội	24
1.1.5. Khái niệm và vai trò của doanh nghiệp ngoài quốc doanh	28
1.2. Cơ sở thực tiễn về bảo hiểm xã hội và công tác thu bảo hiểm xã hội	31
1.2.1. Kinh nghiệm ở một số địa phương trong nước	31
1.2.2. Kinh nghiệm của các địa phương trong tỉnh Bắc Ninh.....	34
1.2.3. Một số bài học kinh nghiệm rút ra từ nghiên cứu lý luận và thực tiễn.	35
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	36

2.1. Câu hỏi nghiên cứu	36
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	36
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	36
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	37
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	37
2.2.4. Phương pháp chuyên gia.....	38
2.2.5. Khung phân tích	39
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	39
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC THU BẢO HIỂM XÃ HỘI KHỐI DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN QUẾ VÕ, TỈNH BẮC NINH	42
3.1. Điều kiện tự nhiên của huyện Quế Võ.....	42
3.1.1. Vị trí địa lý	42
3.1.2. Địa hình, đất đai, khí hậu, thời tiết.....	42
3.2. Điều kiện Kinh tế - Xã hội của huyện Quế Võ.....	42
3.2.1. Tình hình dân số, lao động.....	42
3.2.2. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội.....	43
3.2.3. Tình hình phát triển của khối doanh nghiệp ngoài quốc doanh trên địa bàn huyện Quế Võ.....	45
3.2.4. Đánh giá ảnh hưởng của đặc điểm địa bàn nghiên cứu có ảnh hưởng đến công tác thu bảo hiểm xã hội.....	46
3.3. Khái quát chung về Bảo hiểm xã hội huyện Quế Võ.....	48
3.3.1. Vị trí chức năng của bảo hiểm xã hội huyện Quế Võ.....	48
3.3.2. Nhiệm vụ và quyền hạn của Bảo hiểm xã hội huyện Quế Võ.....	48
3.3.3. Bộ máy tổ chức của Bảo hiểm xã hội huyện Quế Võ.....	50
3.3.4. Một số kết quả hoạt động của Bảo hiểm xã hội huyện Quế Võ	51

3.4. Thực trạng công tác thu bảo hiểm xã hội khối doanh nghiệp ngoài quốc doanh ở huyện Quế Võ, tỉnh Bắc Ninh.....	53
3.4.1. Tình hình tham gia bảo hiểm xã hội của các doanh nghiệp ngoài quốc doanh.....	54
3.4.2. Tình hình tham gia bảo hiểm xã hội của lao động trong các doanh nghiệp ngoài quốc doanh	57
3.4.3. Tình hình thực hiện kế hoạch thu bảo hiểm xã hội.....	60
3.4.4. Tình hình nợ đọng bảo hiểm xã hội	61
3.5. Phân tích những nhân tố ảnh hưởng đến công tác thu bảo hiểm xã hội khối doanh nghiệp ngoài quốc doanh ở huyện Quế Võ, tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2006-2011.....	64
3.5.1. Nhận thức, ý thức, tâm lý, thói quen của người lao động và người sử dụng lao động.....	64
3.5.2. Tốc độ tăng kinh tế và thu nhập bình quân đầu người.....	65
3.5.3. Qui mô doanh nghiệp	67
3.5.4. Công tác thanh tra, kiểm tra của các cấp chính quyền.....	67
3.6. Đánh giá về công tác thu bảo hiểm xã hội khối doanh nghiệp ngoài quốc doanh... ..	69
3.6.1. Những kết quả đạt được và nguyên nhân.....	69
3.6.2. Hạn chế và nguyên nhân	72
3.7. Phân tích WSOT	75
Chương 4: NHỮNG GIẢI PHÁP CƠ BẢN NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC THU BẢO HIỂM XÃ HỘI KHỐI DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN QUẾ VÕ, TỈNH BẮC NINH	77
4.1. Định hướng tăng cường công tác thu bảo hiểm xã hội trên địa bàn huyện Quế Võ	77
4.2. Mục tiêu công tác thu bảo hiểm xã hội khối doanh nghiệp ngoài quốc doanh đến năm 2020	78
4.3. Một số giải pháp cơ bản nhằm hoàn thiện công tác thu bảo hiểm xã hội khối doanh nghiệp ngoài quốc doanh trên địa bàn huyện Quế Võ, tỉnh Bắc Ninh.	79

4.3.1. Nhóm giải pháp về chính sách bảo hiểm xã hội	79
4.3.2. Nhóm giải pháp cho cơ quan bảo hiểm xã hội.....	82
4.3.3. Nhóm giải pháp cho người sử dụng lao động và người lao động.....	86
4.4. Kiến nghị.....	87
4.4.1. Kiến nghị với Bảo hiểm xã hội Việt Nam.	87
4.4.3. Kiến nghị đối với Bảo hiểm xã hội tỉnh Bắc Ninh	88
4.4.3. Kiến nghị đối với Ủy ban nhân dân huyện Quế Võ.....	88
KẾT LUẬN	89
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	91

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
1	BHTN	Bảo hiểm thất nghiệp
2	BHXH	Bảo hiểm xã hội
3	BHYT	Bảo hiểm y tế
4	DN	Doanh nghiệp
5	DNNQD	Doanh nghiệp ngoài quốc doanh
6	ĐTNN	Đầu tư nước ngoài
7	GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
8	HCSN	Hành chính, sự nghiệp
9	HĐLĐ	Hợp đồng lao động
10	KH	Kế hoạch
11	KHTC	Kế hoạch tài chính
12	PL	Pháp luật
13	TNLD-BNN	Tai nạn lao động bệnh nghề nghiệp
14	UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng số 3.1 : Một số chỉ tiêu kinh tế xã hội huyện Quế Võ năm 2011	44
Bảng số 3.2: Bảng tổng hợp DNNQD giai đoạn 2008 - 2011	45
Bảng số 3.3: Bảng tổng hợp các đơn vị tham gia BHXH giai đoạn 2008 - 2011	54
Bảng số 3.4 : Bảng tổng hợp tình hình lao động tham gia BHXH giai đoạn 2008 - 2011	58
Bảng số 3.5: Bảng tổng hợp thực hiện KH thu BHXH giai đoạn 2008-2011	60
Bảng số 3.6: Bảng tổng hợp nợ BHXH giai đoạn 2008 - 2011	62
Bảng số 3.7: Bảng tổng hợp tiền nợ BHXH khối DNNQD giai đoạn 2008 - 2011.	63
Bảng số 3.8: Danh sách các DNNQD nợ BHXH trên 4 tháng	64
Bảng số 3.9: Bảng tổng hợp mức độ hiểu biết của chủ sử dụng lao động về pháp luật BHXH đối với 76 DN điều tra	65
Bảng số 3.10: Bảng tổng hợp thu nhập bình quân của người lao động tại 76 DN điều tra.....	66
Bảng số 3.11: Tổng hợp điều tra số lao động tại 76 DNNQD.....	67
Bảng số 3.12: Bảng tổng hợp tình hình thanh tra, kiểm tra công tác thực hiện Luật BHXH tại các DNNQD	68
Bảng số 4.1: Dự báo số lượng DNNQD giai đoạn 2011 - 2020	78

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1: Biểu đồ tham gia BHXH khối DNNQD.....	55
Biểu đồ 3.2. Đồ thị tham gia BHXH khối DNNQD	55
Biểu đồ 3.3 Biểu đồ tốc độ tăng DNNQD tham gia BHXH	56
Biểu đồ 3.4: Biểu đồ lao động khối DNNQD tham gia BHXH.....	59
Biểu đồ 3.5: Biểu đồ tốc độ tăng lao động DNNQD tham gia BHXH.....	60
Biểu đồ 3.6: Tốc độ tăng số thu BHXH khối DNNQD giai đoạn 2009-2011.....	61